

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania G. B., D. B. i E. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o jednorazowe odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonych od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 9 września 2015 r., sygn. akt VII Ua (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania odwołujących się kosztami
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 9 września 2015 r. oddalił apelację odwołujących się E. D. i G. B. od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 9 kwietnia 2015 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z 25 stycznia 2013 r. odmawiającej ww. wnioskodawcom jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci R. B. wskutek następstw wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Wyrok Sądu Okręgowego odwołujący się zaskarżyli w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 13 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 199, poz. 1673, ze zm.) w zw. z art. 229 §

1 - 4 k.p. w zw. z art. 39j ust. 1-6 oraz art. 39l ust. 1-3 ustawy z dnia 6 września 2011 r. o transporcie drogowym (tekst jedn.: Dz.U. 2013 r., Nr 1414), poprzez błędne przyjęcie, że dla prawidłowego stosowania pojęcia „przyczyna zewnętrzna wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej” nie ma żadnego znaczenia to, czy osobie zatrudnionej w charakterze kierowcy środka masowej komunikacji, w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, wydano zasadne zaświadczenie lekarskie potwierdzające zdolność do wykonywania tego rodzaju zajęcia. Ponadto, zarzucono naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 378 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie nakazu rozważenia wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji, w szczególności poprzez zaniechanie jakichkolwiek rozważań na temat podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 278 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że błędna ocena stanu zdrowia pracownika w kontekście dopuszczenia go do pracy może być uznana za współprzyczynę wypadku przy pracy. Jednocześnie podkreślono, że pogląd ten nie odnosi się do ubezpieczonego wykonującego pozarolniczą działalność gospodarczą, ponieważ w jego przypadku ryzyko posiadania odpowiednich predyspozycji zawodowych spoczywa właśnie na ubezpieczonym. Zdaniem skarżącego problem wynika z tego, że na gruncie przepisów szczególnych, określających zasady wykonywania pewnych rodzajów działalności gospodarczych, ustawodawca wprowadził wymóg przeprowadzania okresowych dopuszczających badań lekarskich u osób wykonujących określone zajęcie, niezależnie od tego czy pozostają one w stosunku pracy czy też nie. W związku z tym, kwestia predyspozycji zdrowotnych jednoosobowego przedsiębiorcy wykonawcy określonego zajęcia przestaje być sprawą prywatną tegoż przedsiębiorcy, a ryzyko wykonywania określonego zajęcia w aspekcie zdrowotnym dzielone jest co najmniej pomiędzy jednoosobowym przedsiębiorcą i podmiotami, z których funkcjonowaniem wiąże się uzyskanie lekarskiego dopuszczenia do wykonywania określonej działalności. W ocenie skarżącego, ilekroć okaże się, że kierowca wykonujący jednoosobową działalność gospodarczą w ramach transportu drogowego, uzyskał w trybie art. 39j ust. 1-6 oraz art. 39l ust. 1-3 ustawy o transporcie drogowym zaświadczenie lekarskie bezzasadnie stwierdzające

zdolność do wykonywania tego rodzaju zajęcia i następnie podczas wykonywania tego zajęcia doznał urazu lub śmierci, to można w takim wypadku mówić o przyczynie zewnętrznej nawet wówczas, gdy realia towarzyszące świadczonym usługom nie odbiegały od typowej charakterystyki tego rodzaju zajęcia zarobkowego. Skarżący podkreślił, że problematyka wadliwego dopuszczenia lekarskiego do wykonywania określonego rodzaju działalności gospodarczej nie była dotąd omawiana w orzecznictwie Sądu Najwyższego w kontekście występowania przesłanki zewnętrznej przyczyny wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, podniósł brak podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej, ewentualnie wniósł o jej oddalenie; w każdym przypadku o zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Stosowanie do tego przepisu Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Z powyższych regulacji wynika, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie SN z 7 maja 2015 r., II PK 39/15, LEX nr 2021948). Dla spełnienia wymagania uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest zatem wystarczające powołanie się przez stronę skarżącą na jakiegokolwiek okoliczności, które jej zdaniem przemawiają za

rozpoznaniem skargi (por. postanowienie SN z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX 523522).

Strona skarżąca, uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej, nie sprecyzowała, ze względu na którą bądź które z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., okoliczności powołane we wniosku uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Końcowy fragment uzasadnienia wniosku pozwala wnioskować, że strona skarżąca wniosek o przyjęcie skarg kasacyjnej do rozpoznania opiera na twierdzeniu o występowaniu w sprawie istotnego, dotychczas nierozstrzygniętego w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zagadnienia prawnego odnoszącego się do rozumienia zewnętrznej przyczyny wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Przyjmując takie założenie, należy przypomnieć, że istotne zagadnienie prawne, jeżeli ma stanowić przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, to powinno występować w rozpoznawanej sprawie. Nie można natomiast rozpatrywać kwestii prawnej oderwanej od wyjaśnionego w sprawie stanu faktycznego, skoro w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) – por. postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 523522; czy postanowienie SN z 14 czerwca 2016 r., II PK 247/15, LEX nr 2147281.

Zaskarżony wyrok został oparty na ustaleniu, że R.B. doznał ostrego, bardzo rozległego zawału serca, który był powodem jego zgonu tego samego dnia oraz, iż ostry zawał mięśnia sercowego był spowodowany wyłącznie przyczyną wewnętrzną; a także na opiniach biegłych kardiologów, którzy tożsamo ocenili, że stan zdrowia zmarłego mógłby być przyczyną zawału w każdym miejscu i czasie. Uwzględniając powyższe, rozstrzygnięcie problemu prawnego wskazanego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wpłynie na wynik sprawy, ponieważ problem ten został sformułowany w oderwaniu o okoliczności faktyczne ustalone w tej sprawie.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

Uwzględniając całokształt okoliczności tej sprawy, w szczególności charakter zgłoszonego roszczenia, na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążenia strony skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego.